

MAMIKSA

Euroopan unionin
osarahoittama

Kestävyyssiirtymä kansankielellä

TAIPALSAAREN WANHA
KUNNANTUPA 7.5.2025

**Kestävyyssiirtymää
kansankielellä**

**10.00-11.30 Aiheen
alustus ja keskustelua
(Marja Jordberg-Gilabert
LAB-amk)**

**11.30 Ullan bistron
herkullinen lounas**

12.00 Tilaisuus päättyy

Video Kestävyyssiirtymä
kansankielellä

Join at [menti.com](https://www.menti.com) | use code 7484 6923

Mentimeter

Mitä sinulle tulee ensimmäiseksi mieleen sanasta KESTÄVYYSSIIRTYMÄ?

transpiration
bold
creative
fast
leader
focus
inspiration

<https://www.menti.com/al2jufghio54>

Kestävyyssiirtymää kansankielellä – Mitä kestävyys siirtymä tarkoittaa?

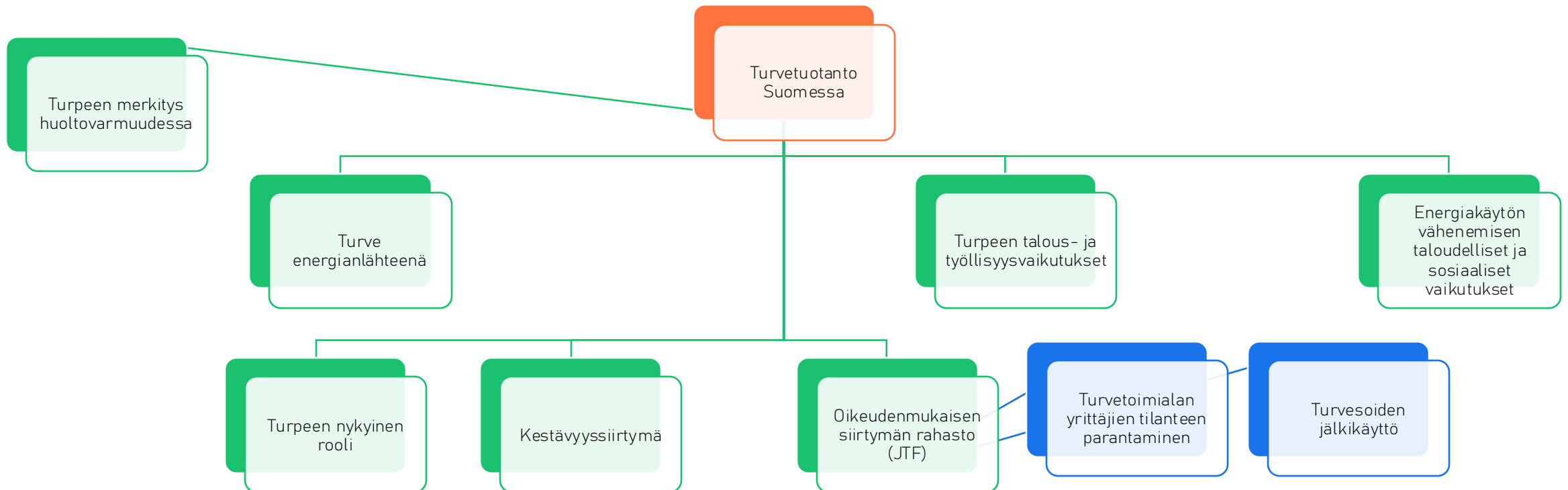

Kuva: Sitra, Kestävyys siirtymä

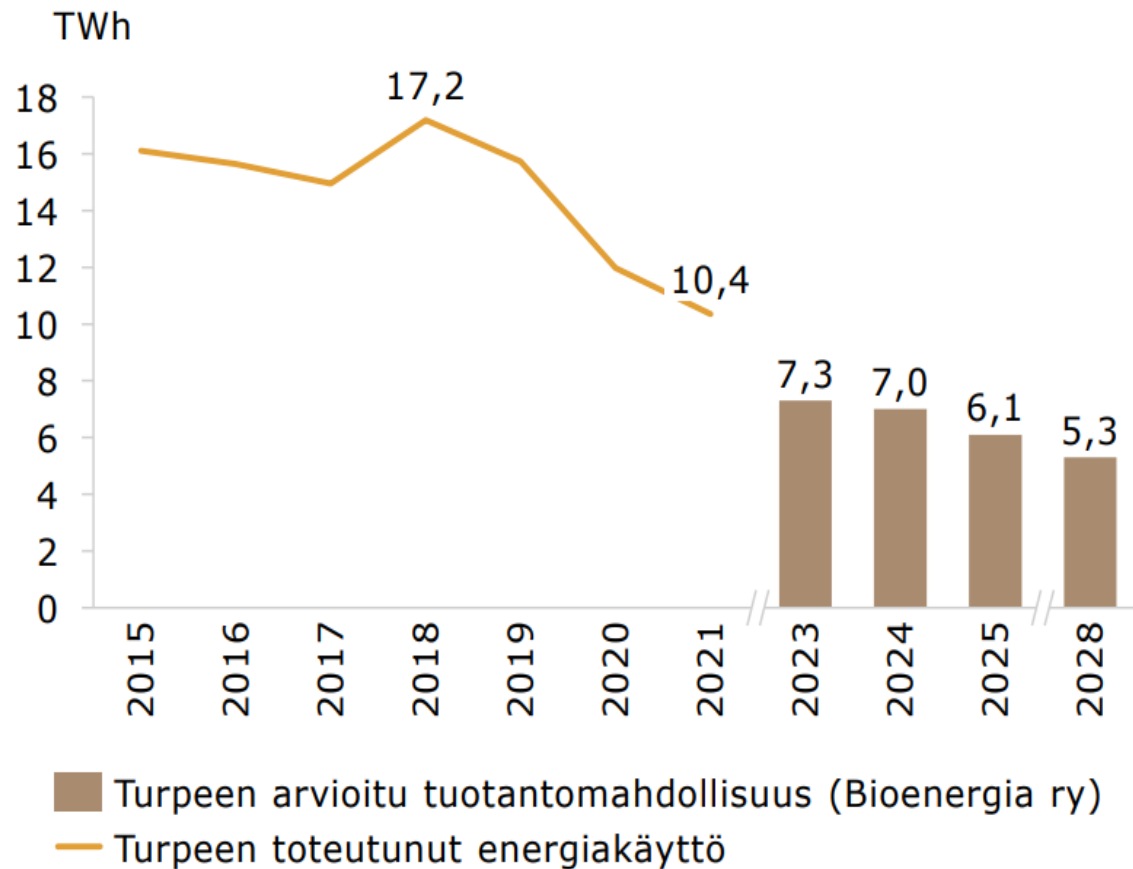
Kestävyyssiirtymää kansankielellä – Kestävyyssiirtymän termejä

- **Ekologisesti kestävä** – Toiminta, joka säilyttää luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemien toiminnan, eikä ylitä luonnon kantokykyä.
- **Energiatehokkuus** – Energian tehokas käyttö niin, että samalla energiamäärällä saadaan enemmän hyötyä tai että saman hyödyn saavuttamiseen tarvitaan vähemmän energiaa.
- **Kestävyyssiirtymä** – Prosessi, jossa yhteiskunta siirtyy kohti kestävämpiä toimintatapoja ja rakenteita, huomioiden ympäristön, talouden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden näkökulmat.
 - **Reilu siirtymä (Just Transition)** – Periaate, jonka mukaan siirtyminen kestävään talouteen toteutetaan sosiaalisesti oikeudenmukaisella tavalla, huomioiden työntekijöiden ja yhteisöjen tarpeet.
- **Sosiaalinen oikeudenmukaisuus** – Periaate, jonka mukaan kaikilla ihmisillä on yhtäläiset oikeudet ja mahdollisuudet yhteiskunnassa, ja pyritään vähentämään eriarvoisuutta.
- **Ilmastonmuutos ja lämpeneminen** – Pitkäaikainen muutos maapallon ilmastossa, erityisesti keskilämpötilan nousu, joka johtuu kasvihuonekaasupäästöjen lisääntymisestä.
- **Hiilijalanjälki** – Mittari, joka kuvaa ihmisen tai organisaation toiminnan aiheuttamia kokonaispäästöjä, erityisesti hiilidioksidipäästöjä.
- **Hiilineutraalius** – Tila, jossa toiminnan aiheuttamat kasvihuonekaasupäästöt ovat yhtä suuret kuin ilmakehästä poistettavat tai kompensoitavat päästöt, jolloin nettovaikutus ilmastoon on neutraali.
- **Uusiutuva energia** – Energia, joka tuotetaan uusiutuvista lähteistä, kuten auringosta, tuulesta, vedestä tai biomassasta, ja joka ei lopu käytössä.
- **Vihreät investoinnit** – Sijoitukset hankkeisiin tai yrityksiin, jotka edistävät ympäristön kestävyttä, kuten uusiutuvan energian projekteihin.

Turvetuotanto kestävyyssiirtymässä

TURPEEN TOTEUTUNUT ENERGIÄKÄYTTÖ HISTORIASSA JA TUOTANTOMÄHDOLLISUUKSIEN KEHITYS VUOTEEN 2028

Kuva : ChatGPT

- Mitä (on tullut) tilalle ja miten huomioida kestävyys siirtymä ja ilmastosuunnitelmat?

Kuva: Bioenergia.fi

Kuva: Suomen
Luonnonsuojeluliitto

Kuva: YLE

Kuva: EPV Aurinkovoima Oy

Kuva:
luonnonaarreaita
.fi

Keskusteltavaksi pienryhmissä:

Kuva: YLE

1. **Millainen rooli turpeella on ollut sinun elämässäsi tai työssäsi?**
– Onko se ollut elinkeino, energiaa, maisema vai jotain muuta?
2. **Keskusteltiiniko koskaan talouskasvun hakemisen mahdollisista haittavaikutuksista?** (Pohjaa kestävyys siirtymälle) Haettiin turpeen hyödyntämisestä vain taloudellista etua 70-luvulla ja siitä eteenpäin? Huomioitiinko ympäristövaikutuksia (hiilipäästöt ja vesistövaikutukset). **(Soiden raivaaminen pelloiksi ja soiden kuivattaminen metsiksi.)**
3. **Mitä ajatuksia heräsi, kun turvetuotantoa alettiin vähentää? (oikeudenmukaisuus)**
4. **Mikä on soiden tilanne Taipalsaarella tällä hetkellä? Energiaturve?** Onko soita ennallistettu tai muutettu kosteikoiksi?
5. **Oletko löytänyt tai nähnyt uusia mahdollisuuksia turpeen käytön vähentymisen jälkeen?**
– Esimerkiksi uusia töitä, ideoita tai yhteisöllisyyttä?
4. **Miltä alueesi näyttää nyt verrattuna aikaan, jolloin turvetuotanto oli vielä käynnissä?**
– Onko tullut hiljaista vai onko tapahtunut jotain uutta?
5. **Suomen metsät eivät ole enää hiilinieluja (uutinen: Suomella hiilinieluvelka).** – Onko esimerkiksi mietitty yrittämistä, maiseman hyödyntämistä, hiilinieluja tai jotain muuta?

Kuva:
ChatGPT

MAMIKSA

Ullan bistron herkullinen lounas

ALKUUN

Riistakeittoa

Vihreää salaattia

Tomaattia

Kurkkua

Perunasalaattia

Oliivia

Suolakurkkua

LÄMMIN RUOKA

Broileria, Bearnaisekastike

Rosmariini lohkoperunaa

Kasvispaistos

Kotikalja, vesi

Rieska voi ruisleipä

Marjarahka